

Nr 23.

Av herr **Sundström** i Vikmanshyttan, *angående genomförande av en djurskyddslagstiftning.*

I lagen om straff för djurplågeri heter det: »Visar någon i behandling av djur *uppenbar grymhet, genom misshandel, överansträngning, vanvård eller annorledes, straffes för djurplågeri med böter.*

Är djurplågeriet av svår beskaffenhet eller äro omständigheterna eljest synnerligen försvårande må till fängelse i högst sex månader dömas.»

Erfarenheterna ha visat att denna formulering av lagtexten icke på långt när fyller de anspråk man har rätt att ställa på lagen om djurplågeri.

Sålunda finns det en mångfald bevis för att domstolarna äro mycket tveksamma huru de skola förfara i dylika fall.

Jag skall här anföra några exempel därpå. I oktober månad 1923 förekom vid Svartlösa och Öknebo häradsrätt ett fall då en person var åtalad för vanvård av en häst, en 7 år gammal valack. Enligt vad av handlingarna framgick så infann sig på särskild kallelse distriktsveterinären för att besiktiga hästen ifråga. Vid besöket så befanns det att djuret var försett med två i taket fästade reptåg under bröst och buk.

Tågen voro synbarligen avsedda att stödja hästen så att han icke skulle falla omkull. Vidare heter det: hästen var mager och behäftad med ett flertal sår över hela kroppen. Såren ha uppkommit vid resningsförsök. Då hästen skulle flyttas höll han på att ramla omkull.

Vid landsfiskalens besök hölls hästen uppe medels tre linor.

Ägaren till hästen dömdes av häradsrätten enl. 18 kap. 16 par. strafflagen till 200 kr. böter. Målet överklagades hos Svea hovrätt, som fastställde häradsrättens utslag.

Genom överklagning hos Högsta Domstolen frikändes ägaren, enär det icke kunde bevisas att uppenbar grymhet förelåg.

Ett annat fall. Vid Södra Møre häradsrätt 1929 förekom ett fall då en lantbrukare åtalats för att han icke omedelbart låtit nedslakta en ko som fått båda bakbenen avklippta av ett tåg.

Händelsen ifråga inträffade kl. 10.30 e. m. Kl. 11, då ägaren i sällskap med några andra personer kom till olycksplatsen, hade djuret kravlat sig upp och stod på sina benstumpar.

Ägaren blev då tillsagd att omedelbart nedslakta djuret, men förklarade att han icke kunde skaffa folk den tiden på dygnet för bortforsling av kon, och skulle den slaktas och ligga kvar över natten skulle köttet förstöras.

I detta fall frikände häradsrätten, vid överklagning dömde Göta hovrätt, men Högsta Domstolen upphävde hovrättens beslut och frikände ägaren.

Vid Hedemora tingslags häradsrätt förekom under fjolåret likaledes ett upprörande fall av djurplågeri, därvid häradsrätten visserligen utdömde böter, men detta skedde med stor tveksamhet. Som emellertid ingen överklagning ägde rum så fick denna gång *rättvisan* ha sin gång.

Flera liknande fall skulle kunna anföras, men dessa torde vara tillräckliga för att bevisa svårigheterna att med nuvarande strafflagsbestämmelser komma till rätta med här berörda förhållanden. Då även svårigheter synas föreligga att genom en omformulering av ovan nämnda lagtext få fram en mera enhetlig tolkning av densamma, så måste andra vägar sökas för att få ordning i dessa förhållanden.

Motioner i denna fråga ha tidigare förelegat i riksdagen.

Vid 1935 års riksdag väcktes två motioner, II: 130 av herr Hansson i Vännäsby och II: 340 av fru Eklund m. fl. I den förra motionen yrkades, att riksdagen för sin del måtte besluta sådan ändring i 18 kap. 16 § strafflagen att djurplågeri i vanliga fall skulle straffas med böter eller fängelse, i svårare fall med fängelse eller straffarbete. I den senare motionen yrkades, att riksdagen ville besluta om en ingående och förutsättningslös utredning, varigenom behovet av straffskärpning för djurplågeribrotten skulle klarläggas och en mera human behandling av djuren befordras.

Motionerna behandlades av första lagutskottet i utlåtande nr 13. Utskottet hemställde — i anslutning till motionen II: 340 — att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville med beaktande av vad utskottet anfört föranstalta om utredning angående en särskild lag om djurskydd och vad därmed ägde samband samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Utskottets hemställan bifölls av riksdagen. (RSkr nr 61.)

Jämlikt bemyndigande tillkallade justitieministern den 23/4 1937 en utredningsman jämte tre sakkunniga för att verkställa utredningen. Utredningsmannen avgav den 1 november 1938 betänkande med förslag rörande djurskyddslagstiftning (statens offentliga utredningar 1938: 36), varöver utlåtande infordrades från vissa myndigheter och sammanslutningar.

Med hänsyn till vad som ovan anförts och till vad riksdagen tidigare skrivit torde tydligt framgå att en lagstiftning på hithörande område är av den natur att den snarast bör genomföras, varför jag tillåter mig föreslå,

att riksdagen måtte besluta hemställa till Kungl. Maj:t
att fortast möjligt förelägga riksdagen förslag i ärendet.

Stockholm den 16 januari 1942.

Fredrik Sundström.